

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/210/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226134
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112226134.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/357/2012 - 123 zo dňa 09. decembra 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanie odvolania vo výške 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že súd vyrubil navrhovateľovi súdny poplatok vo výške 20 Eur v zmysle vyššie uvedenej položky č. 7a z dôvodu, že navrhovateľ dňa 23.07.2014 doručil tamojšiemu súdu odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 12C/357/2012-94 zo dňa 02.07.2014 vo veci náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Odvolateľ je v zmysle § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom, jeho odvolanie voči rozsudku bolo podané po 1.10.2012 a smeruje voči rozsudku, ktorý bol vydaný po 30.09.2012. Vzhľadom na uvedené nebolo možné aplikovať ustanovenie § 18ca Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, nakoľko odvolacie konanie je konaním samostatným. Súd prvého stupňa poukázal na to, že pokiaľ § 18 ca zákona o súdnych poplatkoch používa termín "konania začaté do 30. septembra 2012", treba pod týmto termínom rozumieť prvostupňové konanie alebo odvolacie konanie alebo dovolacie konanie začaté do 30. septembra 2012. Uvedené prechodné ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje a zo svojej povahy ani nemôže vzťahovať na odvolacie konanie začaté podaním odvolania, či na dovolacie konanie začaté podaním dovolania po 30. septembri 2012.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý navrhol napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušiť bez náhrady. Zdôraznil, že napadnuté uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je odôvodnenie. Poukazujúc na znenie pol. č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej súd prvého stupňa vyrubil súdny poplatok, dôvodil, že spoplatneniu podľa tejto položky podlieha len podanie návrhu na náhradu škody, a nie ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Súdu prvého stupňa vytýkal, že svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. marca 2007 sp. zn. 4 Cdo 39/2007. Mal za to, že v prílohe zákona o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu o návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

Vychádzajúc z uvedeného uzavrel, že navrhovateľovi bola v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch uložená poplatková povinnosť v prípade, kde ju nemal. Ďalej zdôraznil, že použitie analógie legis je v prípadoch vyrubenia súdneho poplatku vzhľadom na čl. 59 ods. 2 ústavy vylúčené, inak dochádza k zásahu zo strany štátu do základného práva účastníka na súdnu ochranu, zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale rovnako tak k porušeniu čl. 12 ods. 1 a 13 ods. 1 písm. a) ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Na podporu svojej argumentácie spomenul nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 252/05 zo dňa 22. marca 2006. V nadväznosti na uvedené dôvodil, že súd je pri výkone svojej rozhodovacej právomoci viazaný čl. 2 ods. 2 a teda platí, že môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Okrem toho v danom prípade bol návrh podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., preto je v súvislosti s podaným odvolaním potrebné aplikovať právny stav platný do 30.09.2012, kedy uvedené konanie bolo od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Podľa ust. § 1 zákona o súdnych poplatkoch, súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa ust. § 2 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch (v znení účinnom do 30. 09. 2012), od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa ust. § 7 ods. 10 zákona o súdnych poplatkoch, v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. To platí i pre dovolanie.

Podľa ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ podal na súde prvého stupňa návrh na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. O tomto návrhu rozhodol súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 12C/357/2012 - 94 zo dňa 02. júla 2014, ktorým návrh na začatie konania zamietol a odporcovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Proti meritórnemu rozhodnutiu podal navrhovateľ dňa 23.07.2014 odvolanie spĺňajúce zákonom stanovené náležitosti, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa napadol v celom rozsahu. V nadväznosti na uvedené súd prvého stupňa napadnutým uznesením vyrubil navrhovateľovi súdny poplatok za podanie odvolania vo výške 20,- Eur poukazujúc na položku č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov.

Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožnil s napadnutým rozhodnutím o poplatkovej povinnosti, ktoré je výsledkom správneho procesného postupu súdu prvého stupňa. Je nepochybné, že navrhovateľ využil svoje právo podať proti rozhodnutiu vo veci samej riadny opravný prostriedok v zákonom stanovenej lehote, s čím zákon o súdnych poplatkoch v zmysle ust. § 5 ods. 1 písm. a) ex lege spája vznik poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, za ktorého treba s poukazom na ust. § 2 ods. 4 citovaného zákona považovať toho, kto podal odvolanie. Poplatková povinnosť by podľa tohto ustanovenia nevznikla odvolateľovi výlučne za predpokladu, že by bol oslobodený od súdnych poplatkov. Zákonom č. 286/2012 Z.z. bolo s účinnosťou od 01.10.2012 vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, čoho dôsledkom je v tejto súvislosti skutočnosť, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté po nadobudnutí účinnosti tejto novelizácie sa poplatky vyberajú podľa aktuálne účinných predpisov (§ 18ca zákona o súdnych poplatkoch a contrario). Na základe uvedeného treba dospieť jednoznačne k záveru, že navrhovateľovi podaním odvolania dňa 23.07.2014 vznikla poplatková povinnosť a úlohou súdu prvého stupňa bolo vyrubiť mu uznesením súdny poplatok podľa príslušnej položky sadzobníka, k čomu aj pristúpil.

Námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní tak odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Nie je zrejmé, na základe čoho navrhovateľ vytýka súdu prvého stupňa absenciu podstatnej náležitosti napadnutého rozhodnutia, ktorým je odôvodnenie, keď súd prvého stupňa vyrubenie súdneho poplatku navrhovateľovi odôvodnil štandardným spôsobom pre tento druh rozhodnutia, keď v napadnutom uznesení popri správnej výške súdneho poplatku uviedol i všetky ďalšie podstatné náležitosti, na základe ktorých si môže účastník konania prípadne aj sám overiť správnosť určenia výšky svojej poplatkovej povinnosti (t.j. predmet poplatkového úkonu a príslušnú položku sadzobníka súdnych poplatkov).

Navrhovateľ sa v odvolaní snažil predostrieť argumentáciu, v zmysle ktorej spoplatneniu podľa položky č. 7a podlieha len podanie návrhu na náhradu škody a súd prvého stupňa tak svojvoľne rozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdному poplatku, ak tento vyrubil aj za podanie odvolania. S uvedeným názorom odvolací súd nemôže súhlasiť a v danej súvislosti poukazuje na znenie samotného zákona o súdnych poplatkoch, ktorý podanie odvolania (vo veci samej) v ust. § 5 ods. 1 písm. a) priamo spája so vznikom poplatkovej povinnosti na strane poplatníka, teda toho, kto odvolanie podal, a to vychádzajúc z ust. § 6 ods. 2 podľa rovnakej sadzby, ako by tomu bolo v konaní na prvom stupni. Pritom platí, že poplatok za podané odvolanie sa stanovuje podľa sadzobníka platného a účinného v čase podania odvolania, pričom je zachovaná zásada rovnakej sadzby, keď v rovnakom čase podaný návrh na začatie konania by bol spoplatnený sumou podľa rovnakej sadzby ako podané odvolanie navrhovateľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 22/2008 zo dňa 31. marca 2008).

Ak by sa akceptovala právna úvaha navrhovateľa o striktnnej definícii spoplatneného úkonu v sadzobníku súdnych poplatkov, založená podľa všetkého na tom, že položka č. 7a neobsahuje doslovnú zmienku (poznámku) o okolnostiach vyrubenia poplatku v prípade podania odvolania, potom by došlo k obchádzaniu vyššie citovaných ustanovení a súdny poplatok by nebolo možné vyrubiť za využitie práva podať riadny opravný prostriedok proti meritórnemu rozhodnutiu v celej rade osobitných konaní, ktoré nespádajú pod položku č. 1, na ktorú poukázal navrhovateľ. Uvedené by sotva mohlo byť zámerom zákonodarcu, najmä ak zohľadníme, že súdny poplatok slúži na zabezpečenie úhrady aspoň časti nákladov objektívne vzniknutých v súvislosti s vedením odvolacieho konania iniciovaného poplatníkom. V poznámke k spomínanej položke sadzobníka zákonodarca zopakoval skutočnosť, že v odvolacom konaní sa poplatky vyberajú podľa rovnakej sadzby, ako v konaní pred súdom prvého stupňa, právny základ pre vyrubenie súdneho poplatku za podanie odvolania ako všeobecného pravidla však vytvára samotný zákon o súdnych poplatkoch, ktorý následne prostredníctvom svojej prílohy špecifikuje položky spoplatňujúce jednotlivé úkony vrátane prípadných odchýlok. Pokiaľ by navrhovateľ venoval bližšiu pozornosť legislatívnej technike tvorby poznámok k jednotlivým položkám sadzobníka súdnych poplatkov, muselo by mu byť zrejmé, že otázku poplatkovej povinnosti v prípade podania odvolania zákonodarca ich prostredníctvom upravuje len ako výnimku, a to väčšinou negatívnym spôsobom. S prihliadnutím na uvedené jeho obrana spočívajúca v poukazaní na neprípustnosť analógie legis nemôže obstáť.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, v zmysle ktorej bol návrh podaný pred 01.10.2012 a konanie tak začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., kedy bolo od súdneho poplatku oslobodené, túto odvolací súd rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú. Z ust. § 18ca zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i

keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. V prejednávanej veci však odvolacie konanie, ktoré navrhovateľ inicioval využitím práva podať riadny opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvého stupňa, začalo doručením odvolania súdu prvého stupňa. V tomto čase už bol účinný zákon č. 286/2012 Z.z., preto sa navrhovateľ nemôže odvolávať na vecné zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorému konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podliehalo v danom prípade výlučne na prvom stupni.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.